

NICKY PELLEGRINO

*De granaat
appelboom*

ROMAN

Geniet van een heerlijke
Italiaans zomer...

Nicky Pellegrino

De granaatappelboom

De Fontein

Proloog

De granaatappelboom stond alleen in het midden van de binnenplaats. Hoelang hij er nog zou staan, wist niemand. Lang geleden al waren zijn gedraaide ledematen opgehouden naar de hemel te reiken en nu bleef hij alleen nog maar in leven doordat hij liefdevol werd verzorgd.

Vorig jaar, in oktober, begon de oude boom opzij te hellen als de toren van Pisa. Carlotta, de dochter van de tuinman, was de eerste die het zag.

‘Het lijkt wel alsof de vruchten zo zwaar zijn dat hij ze niet veel langer kan dragen,’ zei ze tegen haar vader, Umberto. ‘Hij wil zijn vermoeide takken op de grond laten rusten.’

Umberto stopte met het opvegen van de herfstbladeren en leunde op zijn bezem. Hij keek naar de granaatappelboom en zag dat Carlotta gelijk had. De vruchten hingen nog steeds als lantaarns aan de sterke takken, maar de boom zelf boog om naar de grond.

‘We moeten hem omhakken,’ zei hij.

‘Nee, papà!’

‘Carlotta, als ik hem niet omhak valt hij straks vanzelf om,’ voerde Umberto aan.

‘Maar papà, hij is al zo oud. Je hebt me altijd verteld dat hij hier al veel langer staat dan één van ons leeft. Je moet hem proberen te redden.’

Umberto keek naar zijn dochter, naar haar hoekige, bleke gezicht onder de strooien hoed die ze altijd droeg, en naar haar dunne armen die ze smekend tegen haar platte borstkas gedrukt hield. Toen keek hij weer naar de granaatappelboom.

‘Het heeft geen zin, Carlotta. Hij moet om. We hebben hier nog veel meer granaatappelbomen.’ Hij wees naar de terrassen die lager lagen dan de binnenplaats. ‘En kijk maar, de meeste vruchten aan deze boom zijn niet eens goed.’

‘Ja, maar als je er eentje vindt die niet slecht is, dan is hij veel lekkerder dan een vrucht van een van die jongere bomen daar beneden.’

Ze pakte de bezem van hem af. ‘Ik veeg deze bladeren wel op, dan kun jij proberen deze oude granaatappelboom te redden.’

Umberto staaarde naar de boom en luisterde met een half oor naar het geluid van Carlotta’s bezem die over de tuintegels veegde. Zijn mond hing een stukje open, zoals altijd als hij diep nadacht. Zodoende kon iedereen zien dat hij geen tand meer in zijn mond had. Naast zijn bed stond een kunstgebit in een glas, maar dat droeg hij nooit. Trouwens, hij en Carlotta zagen zo zelden iemand anders dat het amper de moeite waard leek.

Niemand kwam ooit op bezoek in het roze huis naast de binnenplaats. Het was leeg en zijn donkergroene houten luiken zaten stevig dicht, en dat was al jaren zo. Umberto ontving elke maand een karig loontje voor het werk dat hij en Carlotta op het land deden, en ze leidden een rustig leven in hun huisje vlak achter de hoge muren.

‘Het zal niet moeilijk zijn hem om te krijgen,’ riep hij haar toe. ‘Ik kan hem waarschijnlijk zo omver duwen.’

‘Hij wortelt misschien wel dieper dan je denkt,’ riep ze terug.

‘We zouden op die plek een nieuwe boom kunnen planten, een jong boompje. Die is binnen de kortste keren groot.’

‘Maar dat is niet hetzelfde.’

‘Carlotta.’ Nu was hij geïrriteerd. ‘Een tuinman kan het zich niet permitteren verliefd te worden op de planten in zijn tuin. Hij moet hard zijn, en de oude, stervende en kwijnende planten verwijderen. En ze dan vervangen.’

Carlotta hield op met vegen, maar zei niets. Hij keek naar haar en zag dat ze naar de boom stond te staren.

‘Ik kan me niet voorstellen dat ik op een ochtend wakker word en dat die boom er dan niet is,’ zei ze. ‘Hij is hier altijd geweest, elke ochtend, zolang ik leef.’

Umberto hief zijn handen in de lucht en riep boos: ‘Hoe moet ik hem dan redden? Hij is nu al halfdood! Hoe moet ik hem dan in leven houden?’

‘Hij is helemaal niet halfdood.’ Carlotta’s stem klonk afgemeten en

geduldig. ‘Hij heeft groene bladeren en draagt nog steeds vruchten. Maar hij is oud en moe. Het enige wat hij nodig heeft, is een beetje steun om zijn takken van de grond te houden.’

Umberto mompelde: ‘Het enige wat hij nodig heeft!’ En hij trok zijn hoed van zijn hoofd en veegde hiermee het zweet van zijn voorhoofd. Het was warm en al dat nadenken was zwaar werk. ‘Je vraagt te veel van me,’ tierde hij opeens. ‘Ik heb geen idee hoe ik moet voorkomen dat dat verdomde ding omvalt!’

Hij hoorde Carlotta ongeduldig sissen en zag dat ze de bezem naar hem toe gooide. Even later zag hij haar verdwijnen via de stenen treden die naar de lager gelegen terrassen leidden, met een bijl in haar hand. Toen ze terugkwam hijgde ze en had een rood hoofd. Ze had niet langer de bijl in haar hand, maar een lange, dikke tak met een vork die wijd genoeg was om de dikste hangende tak van de granaatappelboom te ondersteunen.

‘Het is een kruk,’ zei Carlotta. ‘Als we hem stevig onder die tak zetten, zal hij de boom steun geven, zodat die niet langer overhelt.’

Het kostte wat geduw en getrek, maar Carlotta was vastbesloten en de boom leek dat te begrijpen. Uiteindelijk liet hij toe dat de kruk onder zijn vervormde tak kwam te staan en het gewicht van hem overnam.

Umberto stapte naar achteren en keek ernaar. Hij knikte goedkeurend. ‘Je bent een slimme meid, Carlotta. Heb ik altijd al gezegd.’

Ze glimlachte naar hem. ‘Ik kan nu maar beter de bijl gaan ophalen,’ zei ze en hij hoorde aan haar stem dat ze blij was. ‘Die heb ik beneden laten liggen.’

‘Nee, laat maar,’ zei hij. ‘Die haal ik straks wel op. En dan hak ik nog een stut... voor het geval dat.’

Ze glimlachte weer naar hem. ‘Dan staat de boom hier morgen nog als ik wakker word. En de ochtend daarna en de ochtend daarna.’

‘Hij zal een keer doodgaan, hoor, alles gaat een keer dood,’ zei Umberto onomwonden. ‘En niemand hier is er blij om dat hij nog leeft.’

‘Ach, je weet maar nooit.’ Carlotta keek even naar het roze huis waarvan de luiken waren gesloten om het licht te weren. ‘Misschien

komt er in de zomer nog eens iemand die het huis openstelt en onder de granaatappelboom naar de zonsondergang gaat zitten kijken. Tot die tijd staat hij hier alleen voor jou en mij.'

Umberto klakte met zijn tong tegen zijn tandvlees. 'Er komt niemand, Carlotta. Ze zijn deze plek helemaal vergeten. Het huis zal altijd leeg blijven.'

Raffaella kon niet slapen. Ze lag op haar rug in het oude, bultige bed dat ze met haar zusje deelde en staarde de duisternis in. Het laatste wat ze wilde, waren wallen onder haar ogen. Maar ze was opgewonden door de dingen die komen gingen en haar lichaam was bezeten door een soort rusteloze energie. Ze kon niet langer stil liggen.

De lakens ruisten toen ze er tussenuit gleed, maar haar zusje verroerde geen vin. In het donker tastte Raffaella naar het voeteneinde van het bed en haar vingers vonden de cederhouten kist die daar stond. Zachtjes tilde ze het deksel op en haar handen gleden erin.

Het geborduurde tafelkleed lag bovenop. Het was wit en er waren acht bijpassende servetten. Eronder lag het beddengoed dat haar grootmoeder haar had gegeven toen ze tien was. De handdoeken had ze haar ongeveer een jaar later gegeven. En helemaal onderin, keurig gestreken en ingepakt in zijdepapier, lagen het delicate ondergoed en de mooie nachthemden die haar moeder had helpen borduren.

Dit was Raffaella's uitzet. Al sinds ze een jong meisje was, voegde ze er steeds iets aan toe en alles in de kist was onaangeroerd gebleven, behalve de keren dat ze alles luchtte, tot haar huwelijksdag.

Morgen zou de cederhouten kist op een kar worden geladen, samen met de andere dingen die deel uitmaakten van haar bruidsschat, en de heuvel op naar haar nieuwe huis worden gebracht. En één dag later, als alle feestelijkheden voorbij waren, zou zij er achteraan gaan. Ze zou de handdoeken op een roede hangen, de lakens op het tweepersoonsbed leggen en een van haar mooiste nachthemden aantrekken. En die nacht zou haar zusje Teresa voor het eerst in haar leven alleen slapen, terwijl Raffaella bij haar echtgenoot in bed zou stappen.

Raffaella lag opgerold tegen de cederhouten kist aan met haar hoofd

op de stapel linnengoed en stelde zich voor hoe haar leven zou zijn. Dan zou ze de lippen van haar Marcello zo vaak als ze wilde kunnen kussen en met zijn armen om haar heen tot midden in de nacht liggen kletsen. Vrij om bij elkaar te zijn, zonder dat iemand van de familie in de buurt was, vrij om hem aan te raken en door hem aangeraakt te worden.

Raffaella werd helemaal opgewonden als ze aan haar trouwdag dacht, maar nog opgewondener bij het idee wat daarna kwam: haar leven nadat de cederhouten kist was uitgepakt en ze Marcello's vrouw was geworden. Al sinds hun schooltijd was dat alles waar ze naar verlangde.

Toen het fijne linnengoed warm begon te worden tegen haar wang, probeerde ze zich voor te stellen hoe zwaar de gouden ring aan haar vinger zou aanvoelen en hoe het zou zijn, dat gevoel bij iemand te horen. Ze kon bijna niet geloven dat haar zoveel geluk wachtte.

Ze tilde haar hoofd op en deed zorgvuldig het deksel van de kist dicht. Toen ging ze weer op bed liggen. Raffaella luisterde naar de regelmatige ademhaling van haar zusje en voelde de warmte van haar slanke lichaam afstralen. Nog één zo'n nacht en dan zou Marcello naast haar liggen.

Ze sloot haar ogen en toen kwam haar geest langzaam tot rust. Daarna viel ze pas in slaap.

Toen Raffaella eindelijk wakker werd had ze een droge mond, zaten haar ogen vol slaap en was haar zusters kant van het bed leeg. Er was geen geluid te horen, behalve het gekrijs van de meeuwen en het geklots van het water, maar toen ze knipperde en haar ogen schoonwreef, rook ze koffie. Ze ging rechtop zitten en streek met haar vingers door haar verwarde lange zwarte haren. Hoe laat zou het zijn, vroeg ze zich af. Hoelang hadden ze haar laten slapen?

Ze trok de gordijnen open en zag dat de zon al hoog aan de hemel stond. Haar vader en de andere vissers waren allang de zee op. Nu zouden hun bootjes nog slechts zwarte stipjes zijn aan de blauwe horizon.

Het huisje waarin Raffaella haar hele leven had gewoond, was gebouwd op een rots en bood uitzicht op de haven en op de zee beneden.

Jaren geleden was het geveerd in de kleur van perziken, maar de harde zoute zeewind had de verf al snel van de muren geblazen op de plekken die door de zon waren geblakerd.

De rots was onherbergzaam, maar een paar moedige struikjes klampen zich er grimmig aan vast. Beneden, ver boven de hoogwaterlijn, had haar vader een wit Mariabeeld geplaatst dat op de zee uitkeek en de vissers en eenieder die zijn leven riskeerde door de golven te trotseren, beschermdde.

Hun kleine huisje was rondom de ronding van de rots heen gebouwd. Elk vertrek was smal en klein, maar het allerkleinste vertrek was de keuken, waarvan de muur in de rots was uitgehouwen. Vrolijk gekleurde schalen hingen aan de ruw uitgehakte wand en op een hoge plank had Raffaella's moeder de wijnflessen gezet die ze had verzameld vanwege hun bijzondere vorm of kleur, en stukjes glas die ze op het strand had gevonden, glad gepolijst door de zee en het zand.

Wat Raffaella het leukst vond aan haar moeder was dat ze altijd overal een spelletje van maakte. Als ze het huis schoonmaakte was ze altijd aan het zingen of neuriën. Als ze het tafelkleed uitschudde vermaakte ze zichzelf door de meeuwen bang te maken die op de rotsrichel onder het keukenraam zaten.

Zelfs als ze alleen maar een kopje koffie zette, maakte ze er een spelletje van door een onmogelijk hoge piramide te vormen van de fijngemalen koffie, steeds hoger tot de piramide instortte en ze het moest opruimen en opnieuw moest beginnen.

Haar moeders koffie zou net zo moeten smaken als de koffie die iemand anders maakte, maar Raffaella was ervan overtuigd dat die van haar moeder lekkerder was. Ze snoof de geur op toen ze de wenteltrap af liep vanuit haar slaapkamer boven in het huis.

'Mamma, hoe laat is het?' riep ze. 'Waarom heb je me niet eerder wakker gemaakt?'

'Ah, Raffaella, eindelijk ben je wakker!' Ze hoorde een lachje doorklinken in haar moeders stem. 'De koffiégeur heeft je zeker gewekt. Ik vroeg me al af of dat zou gebeuren.'

'Nee, je wist dat het zou gebeuren. Daarom heb je het gezet.' Raffaella stapte het keukentje in en glimlachte naar het vertrouwde gezicht

van haar moeder, die zwarte koffie in twee kleine witte kopjes schonk en er suiker in schepte.

‘O ja, wist ik dat?’ Haar moeder keek op en glimlachte terug. ‘Tja, misschien ook wel.’

Raffaella gleed op de houten bank die tegen de harde rotsmuur stond en pakte haar kopje. ‘Hmm, die is sterk,’ zei ze tussen twee slokjes door. ‘Ik zal je koffie wel missen, hoor, als ik weg ben. Mijn koffie is lang niet zo lekker.’

‘En ik zal jou missen’ – haar moeder pakte haar eigen kopje – ‘veel meer dan je mijn koffie zult missen. Waarom kon je geen jongen uit ons dorp uitzoeken? Een leuke jongen hier uit de buurt?’

Raffaella glimlachte niet, want ze wist dat haar moeder geen grapje maakte. Ze had hier haar hele leven gewoond, in het Zuid-Italiaanse stadje Triento, genesteld tussen de uitlopers van de bergen waar ze in de zee uitmondde. Triento was een verdeeld stadje. De helft ervan, Groot Triento, hing tegen de heuvels aan de voet van de bergen en de andere helft, Klein Triento, rustte tegen de rotsen naast de haven waar de visserboten werden afgemeerd. Een steil en gevaarlijk zigzaggend pad liep tussen de beide helften.

Als Raffaella met Marcello trouwde, zou ze letterlijk opklimmen in de wereld. Ze zou het vissershuisje in Klein Triento verlaten en de steile helling op gaan naar haar nieuwe leven als de vrouw van de welvarende koopmanszoon.

‘Ik zal jou ook missen, mamma,’ antwoordde Raffaella. ‘Maar ik zie je toch wel telkens als je naar de markt op de heuvel gaat?’

Haar moeder lachte. Het was een diep, hees geluid waar Raffaella in al de dagen van haar jeugd aan gewend was geraakt.

‘Ja toch?’ drong ze aan.

‘Ja, dat denk ik wel,’ antwoordde haar moeder. Toen fronste ze. ‘Maar niet elke dag, Raffaella. Dat kan ik je niet beloven.’

Raffaella wist hoe erg haar moeder Anna het vond om de heuvel op te klimmen. Ze deed bijna alles om dat te voorkomen: haar boodschappen uitstellen en een maaltijd klaarmaken van vrijwel niets.

Maar Anna was vooral heel slim in het voorspellen wanneer een van de andere vrouwen van Klein Triento op het punt stond haar bood-

schappenmand aan de arm te hangen en te beginnen aan de lange, trage klim naar Groot Triento om boodschappen te doen. Altijd weer, vlak voordat een dorpsvrouw vertrok, stond Anna bij haar op de stoep en drukte haar een paar munten in de hand met een snel geschreven boodschappenlijstje. ‘Een paar dingen maar,’ zei ze dan buiten adem. ‘Dat vind je toch niet erg, hè?’

Anna was een grote vrouw met een lage stem en een natuurlijk gezag. Er waren niet veel vissersvrouwen die nee tegen haar durfden te zeggen. Beatrice Ferrando, Patrizia Sesto, Giuliana Biagio en de anderen waren allemaal een beetje bang voor haar. En dus klommen ze de heuvel op en kwamen met een zwaardere mand naar beneden, terwijl Anna naar huis ging en deed waar ze zin in had.

Meestal ging ze dan een uurtje een boek zitten lezen, tot haar boodschappen werden bezorgd en het tijd was om het avondeten klaar te maken voor haar man Tommaso, haar twee dochters en haar enige zoon Sergio.

Raffaella’s moeder liep hoogstzelden zelf de steile heuvel op en daarvoor had ze zachtere dijen en dikkere billen dan de meeste andere vissersvrouwen. Maar Tommaso was dol op haar vrouwelijke rondingen en zij was dol op haar gestolen uurtjes.

Maar nu zuchtte Anna terwijl ze slokjes van haar koffie nam, bijna alsof ze wist dat die steile heuvel haar alweer lokte.

‘Je broer, Sergio, klaagt regelmatig dat het vlees dat Beatrice Ferrando meeneemt te vet is,’ zei ze peinzend. ‘En vorige week kwam Patrizia Sesto met rotte tomaten aan. We hebben de meeste weg moeten gooien, weet je nog? Ik kan maar beter vaker zelf naar de markt gaan.’

‘Ja, dat vind ik ook,’ zei Raffaella en schonk haar moeder nog een kopje sterke koffie in voordat hij koud zou worden.

Anna probeerde niet te fronsen, terwijl ze naar haar dochter keek die de koffiespullen opruimde. Er was zoveel om je zorgen over te maken. Zou Raffaella wel gelukkig zijn met deze jongen die ze zo graag wilde? Zou haar huwelijk even prettig zijn als ze dacht?

De meeste moeders in Triento zouden dolgelukkig zijn als hun

dochter met een Russo trouwde, maar Anna niet. Ze zag wel hoe Raffaella de jongen aanbad. En ze was bang dat hij op zijn beurt alleen maar haar schoonheid zou zien. Als ze 's nachts wakker werd, maakte ze zich vooral zorgen over de toekomst van haar oudste dochter en bleef dan tot de ochtend liggen woelen.

Ze bad regelmatig dat dit huwelijk goed zou zijn. Maar als dat niet zo was, als er verdriet in het verschiep lag voor Raffaella, dan wilde ze in de buurt zijn om over haar te waken.

En als dat betekende dat ze haar mand aan de arm moest hangen en om de dag de heuvel naar Groot Triento moest beklimmen, dan was dat maar zo. Anna zou haar gestolen uurtjes missen en elke stap de heuvel op vervloeken, maar ze zag geen andere mogelijkheid.

Lees verder in *De granaatappelboom*

Van Nicky Pellegrino verscheen eveneens:

Caffè amore

Bella Italia

Villa Rosa

Olijven met oregano

Terug naar Rome

Kookschool d'Amore

Een zomer in Venetië

Dromen van Italië

Terug naar Villa Rosa

Oorspronkelijke titel: *The Gypsy Tearoom*

First published in 2007 by Orion Books,
an imprint of The Orion Publishing Group Ltd, London

Copyright © 2007 Nicky Pellegrino

The moral right of Nicky Pellegrino to be identified as the author of this work has
been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act of 1988

Copyright © 2008 voor deze uitgave:

Uitgeverij De Fontein, (voorheen Uitgeverij De Kern), Utrecht

Vertaling: Jolanda te Lindert

Omslagontwerp: © bij Barbara

Omslagillustratie: © Shutterstock

Opmaak binnenwerk: Het vlakke land, Rotterdam

ISBN 978 90 261 5935 0

ISBN e-book 978 90 261 5936 7

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande
– overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/
of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch,
door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.